

Daniel – scurtă introducere

Cartea Daniel. O carte relativ scurtă de 12 capitole. O secțiune istorică (primele 6 capitole) și o secțiune profetică (ultimele 6 capitole). În această scurtă imagine de ansamblu nu vom insista foarte mult asupra contextului istoric (pentru acest context vezi introducerea cărții Ieremia și diferite dicționare) cât asupra relevanței acestei cărți pentru ei atunci și acolo, și anume pentru evreii care au străbătut acest context istoric întunecat, confuz și plin de tulburări și întrebări. Daniel este dus în robia babiloniană în primele valuri de robie, înainte de căderea Ierusalimului și dărâmarea Templului din anul 586. Acest eveniment reprezintă cel mai întunecat moment din istoria evreilor dinainte de Hristos. Cu toate acestea planul lui Dumnezeu avea să continue prin rămășița din robie. Rămășița din robie apare în prim plan și ocupă un rol crucial. Astfel, și preocuparea lui Dumnezeu pentru rămășița din robie (și mai ales pentru rămășița credincioasă) este cu totul specială. Miza era enormă. Israel nu era doar un simplu popor. Era poporul ales. Din el trebuia să vină Mesia. Deci, Israel trebuia să continue să existe în istorie. Mai mult decât atât, Mesia trebuia recunoscut de evrei. Deci credința și valorile iudaice trebuiau păstrate în istorie. Supraviețuirea lor FIZICĂ avea o miză enormă. La fel și supraviețuirea credinței lor. Acesta a fost destinul unic al evreilor. Cu toate celelalte popoare este o altă poveste. Cei dintre neamuri caută pe Dumnezeu bâjbâind și miza este în primul rând mântuirea sufletelor acestor căutători. În alți profeți descoperim dorința lui Dumnezeu ca și aceste popoare să rămână în istorie și să fie mântuite CA NAȚIUNI într-un final. Dar unele popoare vor dispărea. Dispariția lor însă nu va putea opri planul mesianic să continue. Însă pentru că Dumnezeu Și-a legat Numele și promisiunile de evrei, supraviețuirea acestora în istorie are o cu totul altă miză. Desigur, aceste lucruri par să nu aibă o directă relevanță pentru noi, neamuri altoite în măslin. Însă e vital să nu ne grăbim cu APLICAȚIILE atunci când studiem Vechiul Testament. Vom ajunge și la aplicații. Dar de-abia după ce vom parcurge drumul unei exegeze echilibrate. De exemplu, această temă fundamentală din Vechiul Testament (și anume ca Israel să supraviețuiască FIZIC în istorie) devine un ARGUMENT FUNDAMENTAL și de NECONTESTAT pentru doctrina ÎNTRUPĂRII, atât de discutată în primele secole de creștinism. Tocmai am studiat 1,2,3 Ioan și am înțeles că pe fondul

supremației filosofiei grecești din primele secole, doctrina întrupării Fiului lui Dumnezeu a fost atacată cu o forță teribilă. Dar tocmai această temă a supraviețuirii FIZICE a lui Israel care străbate TOT Vechiul Testament oferă o forță de necontestat doctrinei ÎNTRUPĂRII. Dacă Mesia nu trebuia să vină ÎN TRUP, nu trebuia să vină din DAVID, și deci nu trebuia să vină din EVREI, și deci tot Vechiul Testament e o farsă. Dar tocmai insistența obsedantă a Vechiului Testament pe supraviețuirea FIZICĂ a lui Israel așază temelia de necontestat a întrupării Fiului lui Dumnezeu. Reținem cu tărie că rădăcinile Evangheliei sunt date de Vechiul Testament și nu de filosofia grecească sau de altceva. Noi credem în Isus Hristos din sămânța lui David, vestit de prooroci și confirmat de Vechiul Testament. Iată că, deși nu suntem evrei, această temă centrală a cărții Daniel (supraviețuirea rămășiței în robia babiloniană și în istoria ce va urma) este atât de relevantă pentru creștini, atât pentru cei din primul secol, cât și pentru noi astăzi. Iată de ce este așa de important să studiem Vechiul Testament. Pentru ca credința noastră în Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu să fie bine fundamentată și întărită asemenea unei stânci de oțel care face față oricăror furtuni. Revenim la cartea Daniel. Supraviețuirea rămășiței evreilor este în centrul atenției lui Dumnezeu, fapt relevant și pentru evreii de atunci și pentru creștinii de azi. Pericolul ca evreii să dispară ca popor era imens. Dumnezeu luptă ca evreii să își păstreze identitatea pentru ca din ei să vină Mesia. Lucrarea lui Daniel și profețiile acestuia AJUTĂ la împlinirea acestui scop. Vom observa că înălțarea de care Daniel are parte și profețiile pe care el le primește nu fac altceva decât să răspundă la MARILE întrebări ale RĂMĂȘIȚEI din robie și să îi ajute astfel pe evrei să străbată următoarea etapă istorică. Ducerea evreilor în robia babiloniană ridică o serie de întrebări foarte grele pentru evreii din robie (și avem în vedere pe cei mai credincioși, adică smochinele bune în limbajul lui Ieremia):

- Dumnezeu ne-a lepădat, ne-a pedepsit, ne-a adus aici spre nimicire? Dumnezeu mai este cu noi sau ne-a lăsat singuri în acest întuneric babilonian ca să pierim? Ce speranță mai este pentru noi? Ce nădejde să mai strigăm la Dumnezeu aici în robie? Ne va auzi? Ne va răspunde? Ne va ajuta să supraviețuim sau va lupta ca să ne piardă de tot? Este pentru noi, împotriva noastră sau absent?

- Ce este cu dumnezeii babilonului? Sunt ei mai puternici decât Yahwe? Yahwe ne mai aude acum că suntem departe de țara promisă și Templul este dărâmat? Yahwe guvernează istoria lui Israel din Canaan? Dar ce este cu celelalte popoare și cu istoria lor? Ce are de zis Yahwe despre acestea? Cât de mult se implică și în istoria celorlalte popoare?
- Ce să facem aici în robie cu legea mozaică? Cum să o păzim? Cât să păzim din ea? Cum să slujim unui imperiu idolatru și vrăjmaș evreilor? Nu înseamnă acest lucru să fim infideli lui Dumnezeu?
- Ce ne facem cu atâta idolatrie? Totul e plin de idolatrie și vrăjitorie în Babilon! Cum să ne păstrăm curați printre atâtea sărbători idolatre? Cât să ne adaptăm și unde să punem limită în relația cu neamurile și cu obiceiurile acestora?
- Ce este cu aceste neamuri, cu oamenii din aceste neamuri? Cum se raportează Dumnezeu la aceștia? Se implică în viața lor? Dacă da, cu ce scop? Putem fi LUMINI și aici în robie fără țară și Templu? Există și o altă preoție decât cea națională?
- Ce se va întâmpla cu istoria? Ieremia a profețit că după robia babiloniană va urma marea și mult așteptata venire a lui Mesia? Mesia e deci aproape? La ce să ne așteptăm după cei 70 de ani de robie?

După cum ne dăm foarte repede seama, primele 6 capitole din cartea Daniel răspund în primul rând la primele întrebări iar ultimele 6 capitole la ultimele. Dar cele două secțiuni nu sunt două cărți distincte. Ele formează un tot unitar și găsim aceleași TEME cheie atât în secțiunea istorică cât și în cea profetică. Și în primele 6 capitole găsim profeții despre imperiile ce vor urma și despre implicarea și suveranitatea lui Dumnezeu în istoria popoarelor. De asemenea și în ultimele 6 capitole găsim provocarea închinării la împărați sau idoli de care evreii credincioși trebuiau să se delimiteze total. Primele 6 capitole pregătesc cap.7-12 din carte. În același timp, în cap.7-12 găsim niște aspecte profetice pe care nu le identificăm în secțiunea istorică. Cap.7-12 clarifică faptul că profețiile mesianice ale lui Ieremia nu se vor împlini ÎN CURÂND. Întoarcerea din robie va fi DOAR o palidă împlinire a profețiilor mesianice. Istoria va continua multă vreme. E vorba de

multă vreme. Vor mai fi multe imperii și Israel își va continua neascultarea iar cei credincioși din Israel vor trece prin multe încercări. Una din cele mai mari va fi aceea când un împărat păgân va profana Templul și va aduce urâciunea pustiirii în Templul rezidit. Dar și în acele vremuri Dumnezeu RĂMANE SUVERAN și TOATE DETAILILE istorice sunt în mâna Lui. De aceea, cei credincioși să NU SE TEAMĂ și să își păstreze CREDINȚA! Mesia nu va veni imediat după rezidirea Templului și a Ierusalimului. Vor mai trece MULTE săptămâni până la venirea lui Mesia. Și chiar și atunci când acesta va veni, izbăvirea mult așteptată a lui Israel nu va avea loc. El va fi respins. Istoria va continua. Israel va trece din nou prin mari tulburări. De-abia APOI va veni SFÂRȘITUL! Aceste lucruri sunt EVIDENTE pentru noi. Dar pentru evreii din robie erau neclare și pe aceste teme erau mari frământări. Dumnezeu îl înalță pe Daniel ca ÎNCURAJARE și MODEL pentru evreii din robie. Dumnezeu îi face DESCOERIRI lui Daniel pentru a tempera așteptările mesianice și pentru a GHIDA rămășița în istoria tulbure și ÎNDELUNGATĂ ce va urma. De aceea secțiunea 7-12 tot insistă că vremea vizează vremuri îndepărtate. Dar ce relevanță au aceste lucruri pentru noi? Foarte mare. Căci rămășița credincioasă din robie prefigurează cumva rolul sau zbaterele Bisericii dintre neamuri. Deși sunt diferențe fundamentale între rămășița evreilor din robie și Biserica dintre Neamuri sunt și asemănări foarte mari. O parte din întrebările evreilor credincioși din robie sunt SIMILARE cu cele ale creștinilor dintre neamuri. O bună parte din principiile date de Pavel în epistole Bisericilor dintre neamuri le găsim în cartea Daniel. De asemenea cartea Daniel ne încurajează să ne încredem în Dumnezeu și în cele mai tulburi contexte istorice sau din viața personală. Nu în ultimul rând cartea Daniel va pregăti Biserica să străbată și ultimul context istoric, cel al lui anticrist, bine prefigurat de Antioh Epifanes. Astfel, suntem bine motivați să studiem cartea Daniel, dar cu mare atenție și grijă, fără a ne grăbi să mergem spre partea aplicativă. Vom descoperi mai întâi relevanța pasajelor pentru ei atunci și acolo și apoi vom căuta ÎN NOUL TESTAMENT pasajele care fac acele pasaje relevante și pentru Biserica dintre Neamuri. Mare atenție cum se ajunge la partea aplicativă. Mai întâi e binevenită o abordare echilibrată a pasajelor din Daniel, și apoi urmează căutarea acelor pasaje concrete din Noul Testament care aplică principiile din Daniel Bisericilor din Noul Legământ. Deci e esențial să descoperim mai întâi acele principii generale din cartea Daniel, și apoi să identificăm acele pasaje din Noul Testament care

adaptează, fac relevante aceste principii în viața Bisericii. Am folosit cuvântul A ADAPTA căci, deși sunt multe asemănări dintre Daniel și prietenii săi ca lumini printre neamuri și creștinii risipiți printre neamuri, sunt și multe diferențe de care trebuie să ținem cont.

Să facem o mică exemplificare pe primele 6 capitole. Cu toții suntem uimiți de înalțarea și slujba de care are parte Daniel în Babilon. Tebuie să recunoaștem că ispita unor aplicații de genul: *Dumnezeu vrea ca toți să fim un Daniel. Eu și Dumnezeu suntem majoritatea. Dacă rămânem tari în credință Dumnezeu va schimba prin noi destinul istoriei*, este foarte mare. Însă iată cum cred că ar arata o abordare înțeleaptă a pașilor spre aplicație. Mai întâi o exegeză echilibrată în lumina ansamblului Vechiului Testament. Lucrarea lui Daniel nu a fost atât de mare încât să schimbe destinul istoriei care era deja trasat de factori complecși care îl depășeau cu mult pe Daniel. De fapt, Daniel nu a schimbat direcția istoriei: imperiul babilonian a rămas tot păgân și majoritatea oamenilor de la curtea unde preoțea el au rămas tot idolatri. Mai mult, Daniel nu a reușit prin marturia sa să genereze în Israel acea pocăință mult așteptată care l-ar fi adus pe Mesia (și odată cu El acea izbăvire – vestită de Ieremia – pentru totdeauna din robie) și împărația mesianică proorocită chiar de vedeniile primite de Daniel. Daniel nici nu era chemat să genereze o astfel de schimbare în Israel. Dar dacă lucrarea lui Daniel nu a fost chiar atât de mare nu înseamnă că nu a avut însemnătate. Căci Daniel a fost înălțat să preoțească la curtea celui mai mare imperiu din vremea sa. A fost o lumină și încurajare pentru rămășița credincioasă și Dumnezeu și-a înălțat prin el Numele la nivel global. El a avut un rol important pentru trezirea ramașitei și întoarcerea acestora în țară. De asemenea, în ultima parte a vieții sale a primit profeții cheie despre următoarea etapă din istoria lui Israel. Deci lucrarea sa a fost mare! Dar nu toți evreii credincioși din robie au primit o chemare ca a lui Daniel. Nici măcar cei 3 prieteni ai săi nu au primit chemarea și lucrarea lui Daniel. Daniel a primit o chemare deosebită. Desigur mai erau și alți evreii credincioși în robie. Dar în suveranitatea Sa, Dumnezeu l-a chemat doar pe Daniel să aibă această înalțare și lucrare. Aceasta înseamnă că nu toți evreii din robie erau chemați să fie ca Daniel. Ei erau chemați să rămână credincioși acolo unde i-a așezat Domnul în suveranitatea Sa. Având această abordare exegetică echilibrată putem pași spre aplicație. Vom căuta în Noul Testament. Cheamă Pavel pe toți credincioșii să

exceleze profesional și să ocupe funcții cheie în administrația romană? Raspunsul e foarte clar: NU. Ascensiunea profesională ca scop în sine nu este o chemare pentru credincios. Chemarea e ca fiecare sa fie harnic acolo unde l-a asezat Domnul și să facă toate lucrurile cu bucurie, ca pentru Domnul. Unii creștini erau robi, alții erau dregători. Fiecare era chemat să-și dea toate silințele acolo unde l-a asezat Domnul. Robului nu i se promitea că dacă va persevera în harnicie va deveni neapărat și dregător. Dar nu era exclusă această posibilitate. De asemenea, în acest domeniu, (să îl numim profesional) Dumnezeu oferă LIBERTATE și încurajează inițiativele. Pavel îi spune robului: *dacă te poti slobozi, slobozește-te!* Dacă ascensiunea profesională nu este un scop în sine, nu înseamnă că cineva nu are libertatea să dezvolte o carieră în domeniul său. Lui Dumnezeu îi place să ne dezvoltăm abilitățile, să ne înmulțim talanții. Atâta timp cât cariera e așezată unde trebuie (și nu devine o prioritate, un scop în sine, sau UN TREBUIE chinuitor și pentru TOATĂ LUMEA) ea e binevenită. Sunt și multe aspecte care atarnă de vremuri și împrejurări. Dacă majoritatea creștinilor din vremea lui Pavel erau de condiție simplă și au rămas de condiție simplă întreaga viață, nu înseamnă că nu au fost și UNII creștini care au ocupat funcții mai înalte și au putut preoți în adminisitrația romană de exemplu. Adesea, prin funcțiile lor, au putut lua decizii prin care să-i protejeze pe creștini. A fost vorba de destin, de o chemare. Daniel devine deci un exemplu de hărnicie și perseverență, de om al lucrului bine făcut pentru TOTI creștinii, dar înalțarea sa socială și profesională nu devine un TREBUIE pentru creștini sau o PROMISIUNE pentru cei care își fac bine treaba acolo unde i-a asezat Domnul. În același timp trebuie să rămânem deschiși ca Domnul să înalțe pe unii creștini în anumite funcții mai înalte pentru ca să fie lumini acolo, și pentru a lua în anumite contexte istorice dificile, decizii beneficie pentru protejarea poporului Său (ca un fel de Estera de altădată). Din ansamblul Scripturii vedem cu claritate că Dumnezeu iubește hărnicia, perseverența, lucrul dus până la capăt. Lui Dumnezeu îi place când cineva este iscusit în meseria lui. Chiar controversatul Nimrod era numit vânător plăcut înaintea Domnului. Faptul că se pricepea atât de bine la vânat era un lucru apreciat de Creator. Cartea Proverbe ne spune că cine este iscusit în lucrul său poate fi pus alături de împărați. Creștinul e chemat să fie un angajat model, dar fără a idolatriza acest lucru și fără a-l scoate din ansamblul lucrării creștine care include și iubirea de frați, slujirea în familie, mărturia comunitară. Deci, pe scurt, cartea Daniel nu ne va chinui cu

suprastandarde în domeniul profesional dar ne va provoca pe fiecare să fim harnici, perseverenți, să înmulțim cât se poate talantul abilităților noastre acolo unde ne-a așezat Domnul.